

PO LOŇSKÝCH DEVIZOVÝCH INTERVENCÍCH VÝRAZNĚ KLESLA DŮVĚRA V ČNB I BANKY OBECNĚ. DŮVĚRA V CENTRÁLNÍ BANKU ZŮSTALA VYSOKÁ U MANAŽERŮ A ŘÍDÍCÍCH PRACOVNÍKŮ.

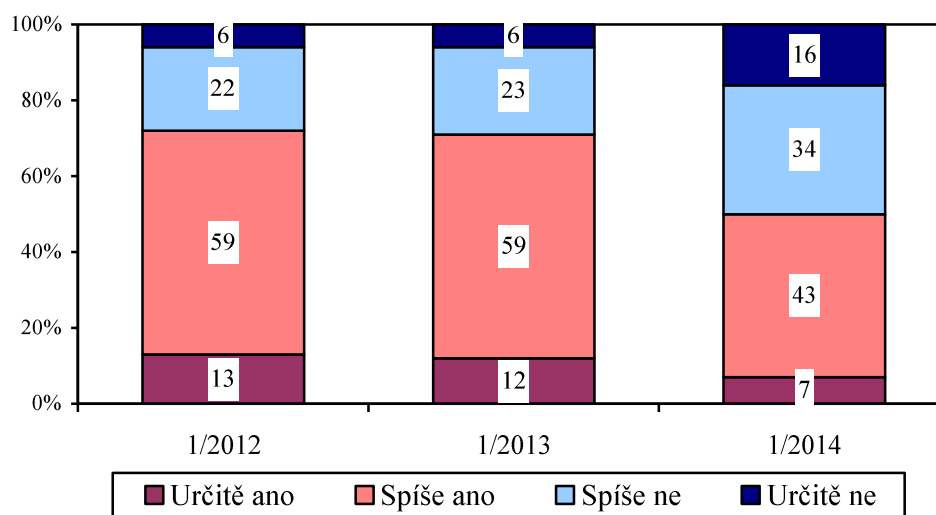
Česká národní banka patřila v posledních letech k nejdůvěryhodnějším institucím veřejného života u nás, důvěřovaly jí dlouhodobě zhruba tři čtvrtiny občanů. Po loňských listopadových opatřeních proti silné koruně však důvěra v naši centrální banku podstatně klesla a podle posledního šetření v lednu tohoto roku má kredit jen u poloviny Čechů. Ve srovnání s předchozími lety klesla i důvěra občanů v banky obecně. Finančním domům u nás důvěřuje, podobně jako centrální bance, 51 % lidí. Mírně nadpoloviční podíl občanů (57 %) uvádí, že má většinu finančních prostředků domácnosti uloženou v bance.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 11. až 18. ledna 2014. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1023 respondentů.

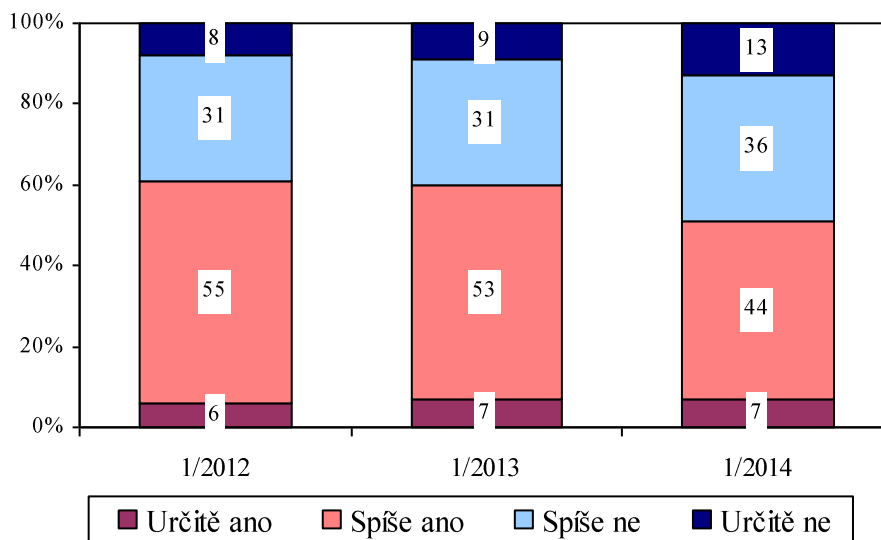
Nejnovější výsledky ukazují, že důvěra lidí v naši centrální banku se oproti loňským výsledkům podstatně snížila a klesl i kredit bank jako takových. Česká národní banka přitom patřila v posledních zhruba 10 letech k nejdůvěryhodnějším institucím veřejného života u nás (spolu s ombudsmanem a Českou obchodní inspekcí). Ukazovaly to jiné průzkumy STEM (poslední údaje ze září 2013).

Česká ekonomika prošla od roku 2012 obdobím hospodářského útlumu, který se nepříznivě odrazil v nárůstu nezaměstnanosti, v poklesu příjmů a spotřeby domácností, stejně jako zisků a investic firem. ČNB, jejíž hlavním cílem je ze zákona péče o měnovou stabilitu, zavedla v listopadu 2013 devizové intervence, které oslabilily korunu a zdražily dovážené zboží. Tento krok, ke kterému centrální banka přistoupila ještě také v roce 2002, kritizovali například odboráři, někteří podnikatelé, ekonomové, ale i prezident republiky. To vše mělo nepochybně podstatný vliv na významný pokles důvěry občanů v ČNB ale i banky obecně.

„Máte důvěru v ČNB?“

„Důvěřujete bankám u nás?“

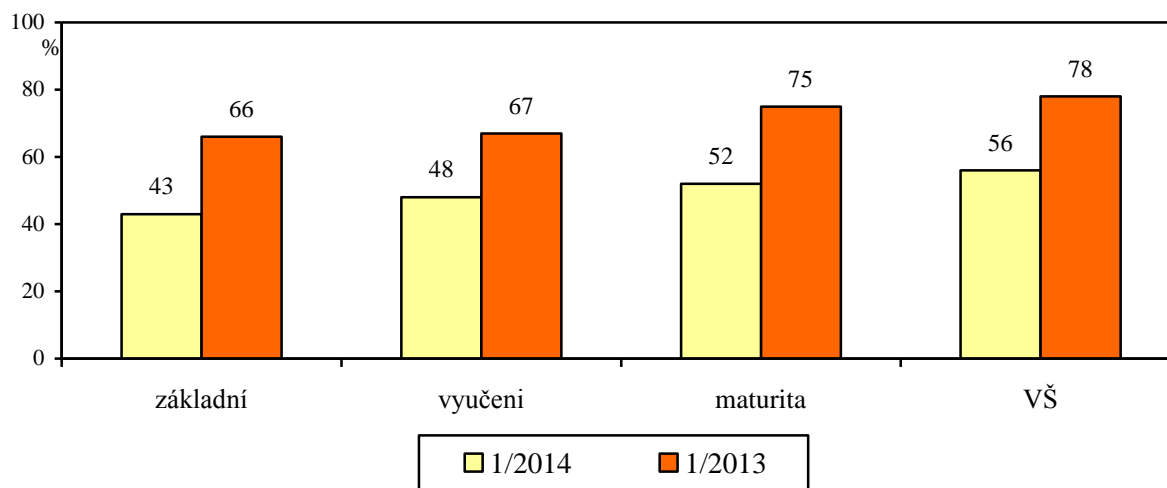
Pramen: STEM, Trendy 2012 - 2014

Důvěra v Českou národní banku a ostatní banky u nás se významně liší v různých skupinách obyvatel. Bankovním institucím vyslovují vyšší důvěru lidé s vyšším vzděláním, lidé mladší (do 30 let), lidé politicky orientovaní vpravo a dále také lidé z domácností lépe materiálně zajištěných. Z hlediska profesí provozní nebo odborní pracovníci a také živnostníci či podnikatelé. Z ekonomicky aktivních důvěřují centrální bance častěji manažeři, řídicí pracovníci či vlastníci firem (69 %), ale také profesionálové, odborníci (58 %). Nižší mírou důvěry v ČNB a banky se vyznačují důchodci, nezaměstnaní, z profesí pak manuálně pracující dělníci, případně zaměstnanci v manuální profesi.

Při pohledu na následující grafy je jasně vidět, že pokles důvěry v naši centrální banku proběhl ve všech skupinách respondentů. Ilustrujeme to konkrétně na příkladu vzdělání a politické orientace.

„Máte důvěru v ČNB?“

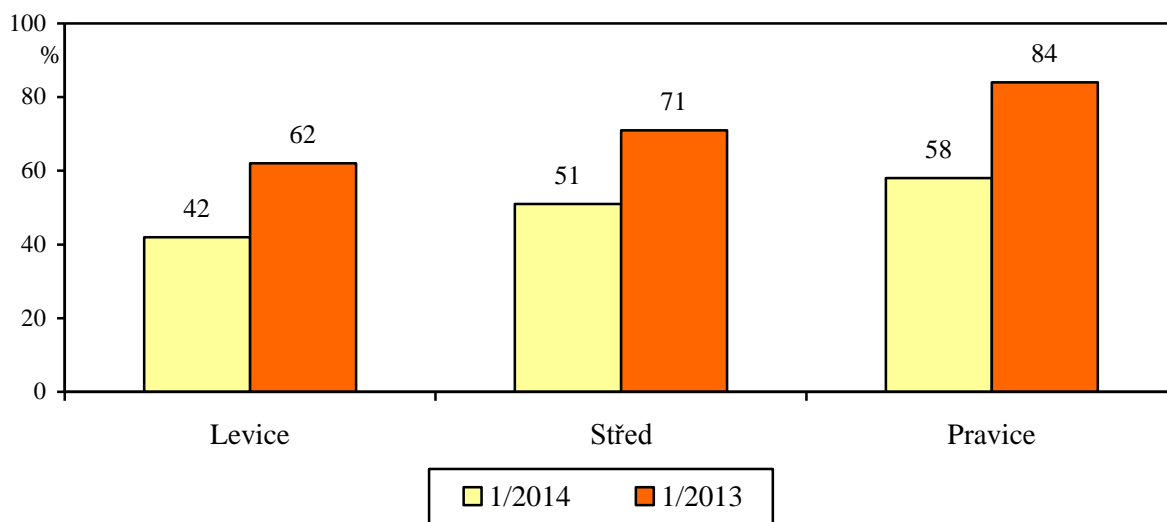
Podíl souhlasných odpovědí v % podle vzdělání; srovnání s předchozím rokem

Pramen: STEM, Trendy 1/2013 a 1/2014

„Máte důvěru v ČNB?“

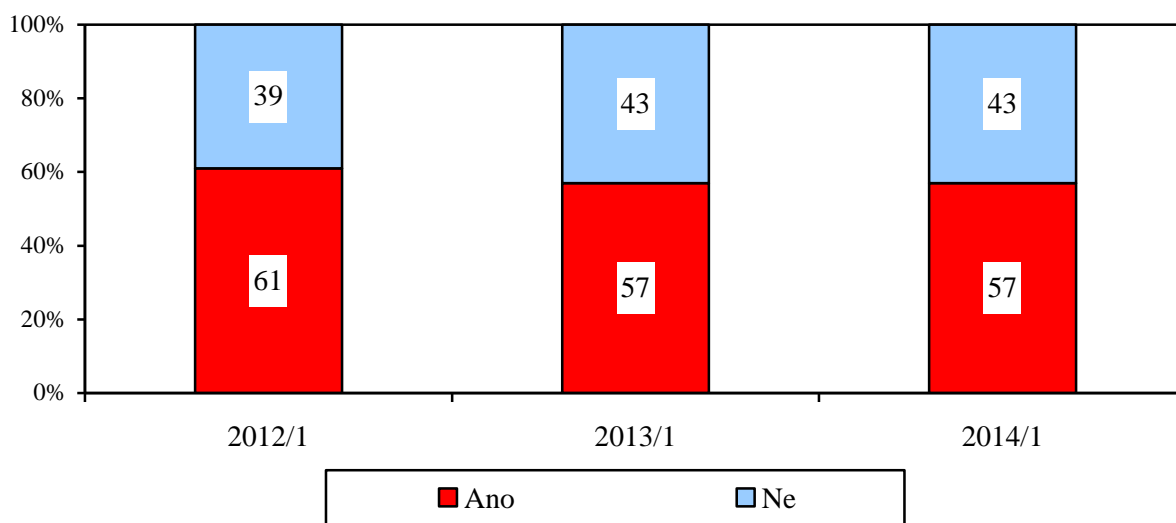
Podíl souhlasných odpovědí v % podle politické orientace občanů; srovnání s předchozím rokem

Pramen: STEM, Trendy 1/2013 a 1/2014

Mírně nadpoloviční většina dotázaných občanů (57 %) v průzkumu uvedla, že jejich domácnost má převážnou většinu financí uloženou nebo investovanou v bance nebo bankách. Podíl více než dvou pětin záporných odpovědí na tuto otázku skrývá jak odpovědi těch, kteří své úspory nemají uloženy v bance, tak odpovědi těch, kteří nemají žádné úspory. V lednovém šetření sice významně klesla důvěra v banky, ale podíl lidí, kteří mají své úspory uloženy v bankovních domech, se v porovnání s předchozím šetřením v lednu loňského roku vůbec nezměnil.

„Řekl(a) byste, že převážnou většinu finančních prostředků má Vaše domácnost uloženu nebo investovánu ve spořitelně, v bankách?“

Pramen: STEM, Trendy 2012 - 2014